

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Imbriani 9/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena številka 25 stotink.

Listo - C. C. Post.

Dr. Puc Ivan

Odg. urednik Ivan Presel

Mail koledar.

Petek, 23. oktobra: Severin, Janez Kapistran. — Sobota, 24.: Rafael. — Nedelja, 25.: Krizant. — Ponedeljek, 26.: Evarist, Lucijan. — Torek, 27.: Sabina. — Sreda, 28.: apostola Simon in Juda. — Četrtek, 29.: Hiacint. — Petek, 30.: Klavdij, Marcel.

MALE NOVICE

Mohorske knjige.

Včeraj smo videli v Zadrugi tiskarni v Gorici troje dotiskanih Mohorskih knjig: roman Sangius Martyrum, ki bo nekaj izrednega in ki ga bo vsek Slovenec večkrat prebral; domačo povest Nevesta s Korinja, spisal France Jaklič ter »Socialno čitanko« prvi del; kaj takega Slovenci še nismo imeli. Sedaj se tiska koledar, ki bo še lepši od lanskega.

Drži jezik za zobmi!

Goriška Straža, ki je bila že opomnjena in ki jo vlada lahko vsak čas ustavi, je napisala uvodni članek o narodnih manjšinskih pravicah in o zborovanju v Ženevi, kjer da zborujejo zastopniki zatiranih narodov. Podprefekt goriški Skotti, ali kakor se sam piše, Scotti, je čul besedičenje Straže in jo je brž zaplenil. V odloku piše, da je Straža zaplenjena, ker je pisala o zapostavljanju narodnih manjšin. Podprefekt pravi, da kar se Italije tiče, se ne more trditi, da bi bile njene narodne manjšine zapostavljene, ko imajo vendar enake pravice kakor Italijani sami. — Tako je! Drugič naj piše Straža resnico, kaj laže, ko vendar vsi vemo, da se nam prav dobro godi!

Nevaren človek.

Komunističnega poslanca Jožeta Srebrničja ne bo nikdo ukraedel. Zakaj vedno ga stražijo skrivni policaji, ki hodijo pet korakov za njegovimi petami. Jože gre v gostilno igrat briškolo, policaji za njim. Jože gre na Sočo se sprehajati, policaji se ga drže. Če gre na vlak, ga spremlja angel varuh s policije.

No, tega res ne bodo ukradli, bolj varen je kot če bi bil shranjen v hranilnici na Montu!

Korjera iz Gorice.

S 1. novembra bo sledeči urnik Ribijevih korijer za odhod iz Gorice: proti Gradišcu ob 12.30; proti Ajdovščini ob 13; proti Idriji (čez Ajdovščino) ob 16.30. Ob nedeljah samo bo odhajala ob 7. na svetogorski preval ter od tam nazaj v Gorico ob 16. Za lovce bo vozila posebna korijera ob nedeljah ob 6.20 proti Ajdovščini; ter iz Dobravelj nazaj v Gorico ob 17.15.

Cerkev za delavsko svobodo.

O priliki, ko so fašisti proglasili, da bo nova postava dala moč in veljavo samo snoparskim delavskim organizacijam, nastala je debata po časopisih. Vatikanski »Osservatore Romano«, najodličnejši katoliški dnevnik, se je oglasil proti novi postavi. On zahteva, da bodi delavcem združevanje svobodno, ne pa da bi jih kar zbasali vse skup pod črno srajco.

Pravica.

Sodnijska preiskava proti morilecem poslanca Matteottija je dokončana. Rossi, Marinelli in Filippelli so izpuščeni brez obtožbe. To so tri velike glave. Izpuščene so tudi manjše glave: Putato, Panzeri, Thierschwald, Colini, Mazzola, Brambillaschi in Tezza. Obdržani pa so bili in pridejo pred porotno sodišče sledeči: Dumini, Volpi, Viola, Poveromo, Malacria.

Kam vodi človeka lakomnost

V ponedeljek zjutraj sta dva kmeta peljala zelenjavo v Koper. V bližini Lajborja pri Marezigah sta zapazila v blatnem tolmu kraj ceste truplo nedorasle deklice; del života je tičal v kalni vodi, iz katere so molele le noge. Na bregu je ležal prevrnjen koš in okoli njega razmetano umazano perilo.

Prestrašena sta hitela v vas ter obvestila orožnike. Ti so se nemudoma podali tja ter v navzočnosti občinskega zdravnika, ki je došel kmalu potem, potegnili truplo iz vode. Sprva so domnevali, da je deklica pri pranju perila padla v vodo ter utonila. To se je dalo sklepati po perilu, ki je bilo razmetano na bregu. Toda zdravnik je to domnevo kmalu izpodbil. Pri pregledovanju utopljenke je namreč zapazil na njenem vratu temnovišnjeve lise povzročene od pritiska krepke roke. Deklica je bilo torej zadavljena; morilec jo je potem že mrtvo vrgel v tolmu, brezdomno hoteč tako zmešati sled zločina. S tem namenom je tudi razmetal na bregu perilo, češ, da je deklica padla pri pranju po nesreči v vodo.

Utopljenka je bila spoznana za 12-letno Marijo Verdan, pastorko Kozloviča Ivana in njegove žene Marije. Komaj se je ta vest raznesla po vasi, je začel krožiti med ljudstvom glas, da je deklico umoril oče. Orožniki so se takoj podali na dom, a niso našli ne njega ne njegove žene. Oba sta izginila. Ta okoliščina je pojasnila sleherno tajnost. Po izjavah oseb, ki so dobro poznale razmere pri Kozloviču, je deklica pretrpela mnogo gorja od očeta in njegove žene — lastne matere. Oba sta jo hudo sovražila, ker

je je njen rajni oče, v oporoki imenoval za edino dedinjo vsega premoženja. Kmalu po smrti prvega moža se je mati omožila s Kozlovičem. Živela je potem z njim na posestvu, ki ga je imela, kakor je bilo določeno v oporoki, upravljati do polnoletnosti deklice. Ker je vedel, da bi žena v slučaju smrti hčerke podedovala posestvo, si je očim na vse načine prizadeval, da bi spravil pastorko čimprej s poti. Sporazumno z ženo je izrabil vsako priliko, da je revico pretepal in trpinčil.

Mati ni zaostajala za krutim očimom. Dajala je hčerki pičlo in pokvarjeno hrano, da bi si revica nakopala kako bolezen in umrla. Zdi se, da je bila hrana celo zastrupljena, kajti pogostoma se je deklica po kosilu ali večerji pritoževala, da jo hudo boli želodec. Ker vse peklenške nakane niso nič izdale, sta končno skovala zverinski naklep, da spravita nesrečno pastorko s silo na oni svet. Pred kakimi 15 dnevi, ko je revica na vse zgođaj šla prát k tolmu, je našla tam očma, ki je ves divji planil proti nji ter jo skušal pograbit, menda z namenom, da jo konča. Takrat se je ubogi pastorki posrečilo zbežati, a vendar so ji bili dnevi šteti. Kar je zverinskemu očmu takrat izpodletelo, je ponovil predvčerajšnjim in to pot je dosegel svoj namen. Najbrž je počakal žrtev pri tolmu, jo zadavil in vrgel v vodo. Do sedaj še ni znano, če je pri tem strašnem dejanju sodelovala tudi njegova žena, vsekakor pa njen beg priča, da je vedela za načrt. Orožniki so se takoj spustili na lov za obema. Toda ob pogrebu svoje žrtve sta sama zopet prišla na dan ter bila odgnana v zapor.

«Danica».

Hrvaška Mahorjeva družba za Istro je letos vdrugič izdala svoje knjige. Ravno je dotiskana »Danica«, t. j. koledar. Obsega 192 strani osmerke. Vsečina je zelo mnogovrstna in zajemljiva, tisk lep. Posebnost so izvirne risbe g. Fr. Čermaka, katere predložijo Istro in njeno življenje. Brez dvoma je »Danica« najboljša hrvaška knjiga, kar jih je izšlo v zadnji dobi med nami. Le obžalovati moramo, da tako hvalevredno podjetje, kakor je Mahorjeva družba, ne najde potrebne podpore od ljudi, kateri bi imeli dolžnost, zavzeti se za napredek istrskega ljudstva.

Pozdravi iz Bolonje.

V Bolonji tabori vojska kralja Matjaža. Prejeli smo pozdrave naših fantov za vse kraje. Sulčić Fran v Sv. Križ pri Trstu. Arčon Oskar v Renče. Petelin Ludvik v Zgonik. Milavec Jožef v Studeno. Bačar Alojz v Dolenje. Čekada Fran v Jasen. Kragelj Jožef v Poljubinj. Bizjak Tomaž v Stražišče. Kandus Fran v Vrtovin. Volarič Jožef v Kamno. Platiše Fran v Poče pri Cerknem. Čok Jožef v Lokev. Pregelj Ignacij v Sv. Lucijo. Puc Ivan v Podkraj. Peternel Ivan v Novake. Ujčić Fran na Veliko Brdo. Rusjan Fran v Dornovik.

Stavka v Parizu.

V prejšnjem tednu so iz gospodarskih razlogov štrajkali 2 uri vsi poštni uslužbenci v Parizu. Komunisti so nato proglasili splošno stavko, katere pa ni uspela. Bilo je nekaj nemirov, par ubitih in ranjenih, veliko zaprtih, pa je bil zopet konec.

Za koroško iredento.

Med boji ki so se vršili med slovenskimi prostovoljci in nemškimi četami pred ljudskim glasovanjem za slovensko Koroško, je padel junaške smrti rojak Malgaj. Ob meji na grobu so mu postavili spomenik, na katerem se berejo besede:

«O, jaz ne spim, le čakam vas in čakam čas,

ko gremo skupaj čez Št. Vid med naše brate Zilo pit.»

(Opomba: Št. Vid je koroško mesto, Zila je reka na Koroškem).

Kam gre ukraden denar.

Poročali smo, da so roparji v Rajhenburgu uropali 350 tisoč dinarjev, namenjenih za izplatio rudarjem. Glavnega roparja Gršiča je prišla zagrebška policija v neki hiši pregrehe.

Tepen pravičnik.

Laški komunisti so v Parizu nabili poročevalca snoparskih listov, nekega Kristijana Poecarillija, ter ga znatno poškodovali.

Usoda Goriške Matice.

V raznih šolskih okrajih v Istri so oblastva učitelstvu prepovedala širiti Goriško Matico in mesečnik Novi Rod.

Stare napovedbe.

Letos se sliši o upor Druzov v Siriji proti Francozom. To ni prvi upor. Poslušajmo, kaj je pisal celovski »Slovenski Prijatelj« pred 65 leti:

«Iz Sirije donijo žalostni glasovi: Ker vožejni Druzi so napravili med tamošnjimi kristjani grozno kervarijo, tavžente kristijanov so poklali, vse keršansko požgali in pomandrali. Iz Evrope so poslali keršanski vladarji nekaj vojske

MIHEC: V Lokarno so prišli ministri od vseh strani. Pogodbo so podpisali, da bodo Nemcu veljavo dali.

JAKEC: Sedaj bo nemška štula zrasla, se bo na naše stroške paela. Tako Anglež nas komandira, dokler mu Rus drugače ne zavrira.

tem nesrečnim kristijanom na pomoč; to je hvalevredno, pa le prepozno je, o-genj gasiti, ko je hiša skoraj do tal že pogorela, in čudna je pomoč, katere pride iz znane roke Napoleonove (op. ur.: to je Napoleon III.). Ali ne bo vsem vladarjem On — zvrta kača — nos dobro zavihal in iz te nesreče vodo napeljal na svoj goljufni mlin; na videz gasi, za hrbtom in pod roko pa vodo moti, da bi mogel on in njegovi pajdaši v motnem ribiti. Po naših mislih bomo brali in slišali iz jutrovnih dežel skoraj čudnih in imenitnih novic. Kaj bi neki bilo iz cele Evrope, ko bi se kervava vojska vnela na Jutrovem in Rus prijel bolnega moža Turka; — Garibaldi in Mazzini bi pa ropotala in razsajala po Italiji; — njih gospodar in glavar Napoleon bi pa planil nad Nemčijo in jo prijel na Rajnu? Strašne so te misli pa žalibog ne — nemogoče: Štrena se mede strašno.

Tako je pisal »Slov. Prijatelj« l. 1860. Vse napovedano se je zgodilo, le ne vse brž naenkrat. Garibaldi in Mazzini sta »ropotala« kar naprej, Napoleon je »planil« nad Nemce l. 1870., Rus pa nad Turka l. 1876. Štrena se pa še danes »strašno mede«.

BELEŽKE.

Svoboda delovanja. V češki republik živi na milijone Nemcev. Njihov napuh je sedaj ponižan, zato pa vpijejo, da treba brezpogojno držati enotno narodno fronto proti Čehom. O tej zahtevi je sklepala tudi stranka nemških socialnih demokratov. Kaj je sklenila? Dala je drugim strankam tak odgovor, da bo pri volitvah v državni zbor (ki bodo sedaj v kratkem) nastopila samostojno, s tem pa da ne izključuje skupnega postopanja z drugimi nemškimi strankami, kadar bo treba braniti skupne narodne koristi. Ali so zato izdajalci naroda? kaj praviš, tetka Edinost?

Kako se gospodari. V tržaški tržnici za ribe so se oddale nedavno tega nekatere stojnice, da se na njih prodajajo druga živila. Zdravstveni urad so sicer prej vprašali, če to gre ali ne; rekel je, da ne gre. Pa vendar so to naredili. Zakaj? Zato, ker... imajo žepe, recimo. — Podoben pojav so v Trstu poletne kavarnarje na sredi ceste. Inženirji podirajo hiše, da bi cesto razširili, potlej se pa na sredi ceste vsede kavarna, tako da bo treba pešcem kmalu skakati čez mize in stolice. Pa kaj hočete, žep je žep. Tržaško judovsko preročišče »Il Piccolo« takih reči ne vidi, ker ima tudi on preveč denarne zlahte.

Pogodba v Locarnu

Locarno (izg. Lokarno) je majhno, pa lepo mesto v Švici. Tam so se zbrali evropski diplomati, da bi se po 7 letih sprijaznili z Nemci. To se jim je še precej posrečilo, zato je lokarnska konferenca ena najbolj imenitnih vse poveljne dobe.

Prijaznost izsiljena.

Imeli smo že priliko pisati o tem, da se Anglež boji Rusa; le zato se Nemcu slini in pa tudi zato, da bi Francoza nazaj držal. Ko je Francoz videl, kako Anglež tišči za Nemcem, se je začel bati zase in je zahteval

garancijsko pogodbo.

Nova prijateljstva Anglež in Nemec naj bi skupno garantirala, da ostane med Francijo in Nemčijo sedanja meja. Ko je Nemec to slišal, je dejal: Dobro, bomo podpisali, ampak vi nam morate poprej dati nazaj vso čast in veljavo, kakor jo imajo druge velesile, ne pa da bomo kakor Lazar za vratni čepeli. Zahteval je tudi, naj mu dajo prosto roko, udariti na Čeha in Poljake. Tega pa zopet ni mogel Francoz dovoliti, pa tudi Čehi in Poljaki sami so šli pokonci. Tako so se vlekle pogajanja sem in tja in kdo ve, če bi se bili zedinili, ako ne bi bilo

strahu pred Rusijo.

Čiherin se je naenkrat odpeljal na Nemško po zdravje. Spotoma se je sprijaznil s Poljaki, potem pa v Berlinu podpisal nemško-rusko trgovinsko pogodbo.

Angleže je sprehajal strah, kaj bo, če se Nemec oprime Rusa. Zato so porabili vso svojo spretnost in ves pritisk, da so garancijsko pogodbo vendarle spravili pod streho. Prišel je celo sam Mussolini v Locarno, da je tudi v imenu Italije podprl Angleže. Tako se je znamenitega dne 16. oktobra 1925. v Locarnu podpisalo več papirjev: 1. Papir, ki jamči mejo med Francijo in Nemčijo, so podpisali Francoz, Anglež, Belgija, Italija in Nemčija. 2. Pogodba za razsodišče med Belgijo in Nemčijo. 3. Pogodba za razsodišče med Francijo in Nemčijo. 4. Pogodba za razsodišče med Nemčijo in Češko. 5. Pogodba za razsodišče med Nemčijo in Poljsko.

Nemški uspeh.

Stresemann in Luter si maneta roke. Dosegla sta zelo veliko za Nemce. Nemčija dobi vso čast velesile in vstopi v «Društvo narodov» na enaki stopnji kakor je Francija ali Italija. Prosto jim ostane, da si vzamejo Avstrijo in koroške Slovence. Tudi meje proti Italiji na Tirolskem niso garantirale. Edino nasproti Čehom in Poljakom so morali odjenjati in podpisati pogodbo o razsodišču, tako da ne smejo udariti nanje, če poprej ne tožijo.

Od lokarnske pogodbe dalje, se lahko reče, je Nemčija zopet pri stari svoji moči. Cele vagone piva bodo Nemci pognali na to veselje.

Angleški uspeh.

Pogodba v Locarnu je tudi sijajen uspeh angleške diplomacije. Anglež je zbral okoli sebe vse zapadne države, kakor solnce vse planete. Odrzgal je tako Nemca od Rusije. Danes je on popoln gospodar cele Evrope do ruskih mej. Sedaj bo seveda Rusija tudi napela vse sile, da si dobi še kje kakega prijatelja. Rada bi dobila Jugoslavijo, katere Angleži še nikoli niso pobožaliz mehko ro-kavico. Ravno Angleži so ob koroškem plebiscitu pred 5 leti ostro nasprotovali Slovencem in igrali deželo Nemcem v roke. Tudi sedaj bodo še obstali pri isti zahtevi. V slučaju spora za Koroško bi mogla Jugoslavijo podpirati uspešno edino le Rusija. Brez Rusije so vsi drugi prijatelji prešibki proti združenim Nemcem in Angležem.

Pa ta komunizem.

Hladne razmere med Rusijo in Jugoslavijo so imele razlog dotedaj v strahu

pred komunistično revolucijo. Te revolucije se pa ni čisto nič treba bati. Rusi so že dvakrat prekopalji njen grob in ne ustane več tako kmalu. Danes je Rusija država kakor druge države. Brezverski boljševiki jo vladajo, kakor Evropo brezverski framasoni. Red je drugače vspostavljen, vojska disciplinirana, v Odesi

se naklada pšenica za lačne evropske trebuhe, kakor pred vojno, in boljševiški ministri in diplomati so fini gospodje v cilindru in fraku. Čas je torej napočil, da se obnovi staro pristržno razmerje med Rusijo in Jugoslovani. Nekateri časopisni glasovi se že čujejo o nekakem zbliževanju.

Kmečko-delavska zveza za naš narod

Zadnjič smo poročali o velikanskem delu, ki ga je izvršila Kmečko-delavska zveza za naše ljudstvo na gospodarskem polju. Uspehi so res krasni. Danes se ozremo na delo zveze za pravice našega naroda na drugih poljih. Evo drugi del govora, ki ga je imel dr. Josip Bitežnik pred zaupniki cele dežele.

Za slovensko šolo.

«V dveh velepomembnih političnih govorih je posl. Besednjak utemeljil pravice našega ljudstva do šole z narodnim učnim jezikom in do slovensko-hrvaškega uradovanja na sodnih inštitucijah. Odmev, ki sta ga našla njegova govora v ital. javnosti, dokazujejo, da je bil njegov nastop učinkovit in koristen.

V njegovih govorih je izražen narodni program naše organizacije.

Za dve uri na teden materinščine.

Boriti smo se morali z vsemi silami celó za poslednje mrvice jezikovnih pravic, kar nam jih je država še pustila. Gentilijev šolski zakon pušča naši deci par tedenskih uric pouka za materin jezik. Toda šolsko oblastvo je tudi tukaj postavilo prekršilo in zabranilo posebno v Istri dodatne ure. V goriški deželi se ni poučevala slovenščina v dodatnih urah v Devinu, Doberdobi, Jamljah, Ukva in Merniku. Poslanec Besednjak je nastopil v Trstu in Rimu proti kršitvi Gentilevega zakona in to delo še sedaj nadaljuje. Boj ni še uspešno dokončan. Da bi olajšalo staršem prošnje za dodatne ure, je naše politično društvo priredilo posebne tiskovine in jih razposlalo v različne kraje po deželi.

Poslanec Besednjak je posredoval pri ministru prosvete, da se uvede dodatni pouk materinega jezika na ital. srednjih šolah za slov. dijake, a ni še prejel pozitivnega odgovora.

Zlomili smo jih, zlomili.

Politično delovanje naše organizacije ni moglo biti v tej dobi tako svobodno in javno kakor v prejšnjih časih. Zadnji veliki politični shodi so se vršili v deželi za časa državnozborskih volitev. Še danes zremo s ponosom na tisto veliko borbo, kjer je stala politična morala naše organizacije na taki višini, da je izsilila spoštovanje pri vseh njenih nasprotnikih. Energija in pogum naših političnih delavcev sta razbili v tistem trdem voju temelje slovenskega snoparstva. Uspehi se vidijo šele danes, ko je slov. fašizem strl za vse čase.

(Op. uredništva: oba naša voditelja, dr. Besednjak in dr. Bitežnik, ko sta vodila ta boj, sta bila od snoparjev do krvi pretepena. Hrvatski in slovenski narod s hvaležnostjo pozdravlja oba požrtvovalna borca).

Za enakopravnost ranjkih.

Za pravice našega jezika smo se morali boriti celó na pokopališču. Goriška občina je prepovedala slovenske napise na grobovih naših dragih. Poslanec Besednjak je protestiral v Vidmu in Rimu ter dosegel, da se je surovi odlok razveljavil.

Rešitev 30 društev.

Naša organizacija je smatrala za svojo dolžnost, da štiti pred oblastmi tudi interese naših kulturnih in prosvetnih organizacij. Poslanec Besednjak se je boril v Rimu nad pol leta za prosvetna društva, ki jih je bila videmska prefektura vničila ter dosegel, da se je moglo nad 30 društev obnoviti.

Za naše prireditve.

Naš poslanec dr. Besednjak je dosegel po dolgi borbi v Rimu, da je oblastvo odstopilo od zahteve, da mora biti prva točka pri društvenih prireditvah italijanska, tako da se smejo v slov. vaseh vršiti danes zopet čisto slovenske prireditve.

Razume se, da je naša politična organizacija posredovala v korist društev tudi v posameznih slučajih in sicer prav pogostoma pri krajevnih oblastvih.

«Rdeče knjige».

Da bi idejno poglobili naše gibanje, smo sklenili, naj bi izdajala Kmečko-delavska zveza «Rdeče knjige». Njih namen je širiti med naše ljudstvo politično in gospodarsko kulturo in splošno izobrazbo ter prešiniti naše člane z idejami kršč. socializma. Prva knjiga, ki je popisovala zgodovino irskega naroda, je izšla, a jo je policijsko oblastvo zaplenilo. Izdajanje «Rdečih knjig» bomo nadaljevali.

Propaganda.

Po naročilu organizacije je izvedel urednik Bednarik Rado ljudsko statistiko, ki bo služila kot gradivo za posebno knjigo o Slovencih, ki bo izšla, kakor upamo, prihodnje leto v italijanskem jeziku.

(Op. uredništva: Čuli smo, da izide knjiga tudi v angleščini in francoščini).

Od Triglava do Pule.

Da bi bilo naše politično delo na Primorskem bolj smotremo in enotno, smo ustanovili skupen odbor z bratsko istrsko organizacijo, v katerega smo odposlali Goričani kot zastopnika posl. Besednjaka in dr. Bitežnika. Ta je obenem pripravljali odbor za ustanovitev skupne kršč. socialistične organizacije Slovencev in Hrvatov v Italiji.

Vrhovni svet.

Ustanovili smo tudi društvo za Zvezo narodov, ki se priklapi osrednji zvezi za vso državo v Rimu.

Ustanovil se je Vrhovni svet, v katerem so zastopane vse gospodarske, kulturne in politične organizacije Slovencev in Hrvatov v Italiji, ki slone na temelju kršč. načel. V Vrhovni svet je odposlala tudi naša organizacija svoje zastopnike.

Liberalna trma.

S Trstom nismo imeli v tej dobi skoro nobenih stikov, ker ni bilo mogoče do danes uspeti pri tržaški organizaciji, da bi pristala na ustanovitev Narodnega sveta, ki je predpogoj vsakemu uspešnem in plodnemu sodelovanju med strankami.

Socialni tečaj.

K. D. Z. je priredila socialni tečaj v mesecu februarju, ki se ga je udeležilo nad 80 fantov iz Goriške in Tržaške; prvičrat je bilo na našem tečaju tudi 6 Istranov.

Naša organizacija in Istra.

S posl. Besednjakom je društveni tajnik imel več sestankov in shodov v Istri in smo tam ustanovili 6 Kmečko-delavskih zvez.

Trideset shodov.

V teku pol leta je tajništvo priredilo na Goriškem nad 30 sestankov, na katerih so govorili posl. Besednjak, urednik Kemperle in dr. Bitežnik. Na teh sestankih smo povsod ustanovili tudi zaupniške odbore. To delo bomo morali dokončati do prihodnjega velikega kongresa naših zaupnikov iz cele pokrajine.

Naši izseljenci

Jeseni, ko zgubi solnce svojo moč in zagospodar oblak in veter, se začne drevje goliti: list za listom pada.

Pri nas je že davno jesen... List za listom pada... Naši možje se izseljujejo.

V torek, 13. oktobra sta — in sicer prav slučajno — istočasno zapustila Italijo dva moža; oba frančiškana: pater Romuald Ausser in pater Kerubin Begelj. Oba sta Gorenjca, a sta živela in delovala dolgo med Primorci. Pater Romuald je bil do zadnjih dni na Kostanjevici pri Gorici, kjer je bil učenec slavnega učnjaka, jezikoslovca patra Stanislava Škrabca. Na Kostanjevici je hodil na slovensko gimnazijo, v Gorici je študiral bogoslovje. Pater Kerubin pa je deloval med drugim 3 leta med vojno na Tržaškem in po Istri, 17 mesecev je preživel na otoku Brbanu, kjer si je pridobil ljubezen vse Furlanije. Letos pa je prebil od julija do 12. oktobra na Sv. Višarjah, kjer je bil prvi oskrbnik po vojni, med katero je bilo svetišče vničeno. V tem času je priromalo na Višarje 10.000 Slovencev, 3.000 Italijanov in 2.000 Nemcev.

Pater Romuald je odpotoval v Jugoslavijo, v Ljubljano, pater Kerubin pa iz Genove v Chicago v Ameriko, in sicer bo v župniji sv. Štefana, kjer je 4000 Slovencev. Imajo več društev ter 8 razredno samoslovensko šolo, ki jo vodijo šolske sestre. V bližini Čikaga pa so otvorili letos frančiškani slovensko gimnazijo. Oba patra sta bila prava ljudska misijonarja, goreča duhovnika, ki sta nesebično in z neizrečeno veliko požrtvovalnostjo delovala med našim ljudstvom. Bila pa sta obenem visoko izobražena moža ter srčno vneta narodnjaka, ki sta se veselila vsakega našega narodnega napredka in sta z grenkobo v srcu gledala naše nazadovanje. V nedeljo zjutraj je v posebni pridigi vzel pater Kerubin na Travniku v Gorici slovo od ljudstva, se mu zahvalil za dobroto in ga bodril, da bo srčno prenašalo sedanje gorje. Tisočglava množica se je solzila.

Več stoletij so delovali frančiškani med našim narodom na Primorskem, zdaj odhaja zadnja četa. Le še pater Sofronij Kozlevčar samuje na Sv. gori, pa tudi on je dobil »povabilo«, da naj pripravi kovčeg...

(Op. uredništva: V Ameriki smejo biti redovniki v svoji obleki le v cerkvi in v samostanu; na cesti morajo biti oblečeni ko svetni duhovniki. Pater Kerubin je že pripravljen za Ameriko. Njegov naslov: Rev. Kerubin Begelj, O. fr. M. Chicago West 1852 nd 22 Place R. C. St. Stephan Church).

Prodana narodna ustanova

«Goriška Matica», je prešla v roke goriške liberalne gospode. «Goriško Maticco» so ustanovili slovenski duhovniki leta 1920. Držal jo je v rokah profesor sv. pisma dr. Andrej Pavlica. Toda «Goriška Matica» je bila že od početka kapitalistično privatno podjetje.

Ni imela odbora, ampak trije, štirje gosposdije so sklepali v zaprti kamrici, duhovniki in kmetje so pa nabirali naročnike, tako da so jih nabrali do 25.000! Ko pa so ti resnični delavci, ki so dvignili Matico do moči in ugleda, začeli tiskati, naj imajo vsi, ki za Matico delajo, kaj besede pri njej, so vladajoči gosposdije zabrusili v obraz: «Tiho! Molčite in delajte!» Duhovniki so zahtevali, naj Matica postane prava družba, z lastnim odborom, na krščanskem in narodnem programu, in dela naj pod vodstvom slovenskega nadškofa. Toda dr. Pavlica in dr. Žigon in Lukežič niso hoteli nič slišati o tem. Zdaj pa se je zgodilo, kar so duhovniki vedno napovedovali: «Matico» so izročili liberalni svobodomiselnosti.

stranki! Slovensko krščansko ljudstvo si je na lastnih prsih vzgojilo gade, ki bodo brizgali strup v telo našega naroda!

Za Judežev groše.

Novi odbor «Goriške Matice» je takole sestavljen: Damir Feigel, bivši urednik protifarške «Soče»; farmacevt Ujčić, odbornik Zveze prosvetnih društev; vpo-kojeni poštni uradnik Hrovatin; dr. Tone Žnideršič ml., ki zastopa mlade liberalce; in slednjič inženir Just Ušaj, ki sami ne vemo, kako je zašel v to družbo!

Fajmoštre za norca!

«Goriška Matica», je bila ustanovljena kot katoliška književna družba. Razen enega so sedaj vsi odborniki izraziti in ostrni svobodomiselnici. Seveda bodo letos izdali «Življenje blaženega Janeza Bosca», — «da potolažimo pobožne fajmoštre», kot je eden izmed njih dejal. Mi pa pravimo: Prepozno ste prišli. Vsem poštenjakom se odpirajo oči. Zapravili ste «Narodno tiskarno», prodali ste «Goriško Matico» — gosposdije liberalci v črnih suknjah in frakih, proti poštenemu delu naših zavednih ljudi ne boste nič opravili!

Kaj nam z dežele pišejo

Možje in fantje!

Vsi na starodavno božjo pot k Materi božji v Vreme dne 9. novembra!

Spored

- 1.) Ob 8. uri govor in sv. maša.
- 2.) Ob 10. uri govor in slovesna sv. maša.
- 3.) Obed deloma iz nahrbtnika.
- 4.) Ob 1. uri govor in pete litanije. Zahvalna pesem. Konec.

Romanje je za možje in fante iz dekanijske Postojne, Trnovo, Jelšane, Hrušica, Dolina in Tomaj.

Za tiste ki bodo prišli že prejšnji dan, v nedeljo popoldne ali proti večeru, da opravijo sv. spoved, bodo spovedniki na razpolago.

Hrano prinese vsak s sabo. Za pijačo bo poskrbljeno. Kdor želi gorko kosilo, naj takoj javi svojemu domačemu župniku, ali pa župnemu uradu v Vremah.

Vlaki

Z jutraj: Odhod iz Postojne ob 5h, dohod na Gor. Ležeče ob 5.37h.

Popoldne: Odhod iz Gor. Ležeč ob 16.10h proti Postojni in Reki. Odhod iz Divače ob 15.48h in 17.46h proti Trstu.

VATOVILJE.

Naše ljudstvo tu gori do letos še ni poznalo črnih srajc, razen iz listov in pogovorov. Sedaj kaka dva meseca nas pa skoraj vsak teden obiščejo in se pomude tukaj tudi po več dni — vse to na prigovarjanje neke osebe, ki jih celo iz Trsta sem gor vabi. Na prigovarjanje iste osebe in še par drugih so svoječasno prišli tudi v farovž k g. kuratu, da bi naredili preiskavo, pa so miličniki sami izprevideli, da so nasedli na laž, ter so preiskavo opustili. Ni pa res, kakor se okoli govori, da bi bilo pri tej stvari vse ljudstvo krivo: krive so le kake tri osebe. Dopis v 38. številu «Malega lista» pod naslovom «Mislilce» je hudo razburil te tri osebe ter so začele dolžiti tega in onega, da je on pisal. V torek 6. oktobra okrog dveh zjutraj so v gostilni Franca Cergolja na Vatovljah domači slišali trkanje na vrata. Mislili so, da so popotni ljudje, pa je domača hči vstala in šla odpret. Vstopila sta dva v črnih srajcah in zgoraj omenjena oseba z njima. Šli so v gostilniško sobo ter zahtevali, naj pride gospodar. Hči je šla klicati očeta. Ko je ta prišel, je eden onih začel navidez malomarno metati denar proti omari; potem je začel denar pobirati okrog omare in izlekel izpod omare avstrijsko vojaško puško. Gospodar se je skoraj sesedel od strahu. Hoteli so ga vezati in gnati. Vsak si lahko misli strah, vpitje

in jok po hiši. Potem so vse popisali in odšli. Drugi dan sta prišla dva oberfašista in s tisto puško merila pod omaro, pa omara ni puške zakrila. Izjavila sta, da je bila puška gotovo podtaknjena. Omenimo še to, da je hišna gospodinja že dalj časa bolna in da se ji je po strahu one noči bolezen še poslabšala.

KAL pri št. Petru.

Ono sredo večer je bila pri nas strašna nevihta s točo. Grmelo in treskalo je, kakor da bi bil sodnji dan. Strela je udarila v hišo gospodarja Gašperja št. 31 in jo vpepelila. Bila je velika nevarnost, da se ne užgejo še druga poslopja. Naš vodovod pa žalibog ne deluje; vsak mesec ga je treba popravljati, a vendar vode nam vedno primankuje.

Gostilna, ki je bila radi nekih prete-pov ob shodu zaprta, je sedaj zopet odprta.

V Košani se je poročila 15. t. m. gdč. Vika Dekleva iz znane narodne družine pri »Žagarju« z bivšim tenentejem narodne milice g. Bigaglia, ki je nekaterim Košancem v prav neprijetnem spominu.

DOLINA.

Po Dolini hodi znani «mož z žilavko». Njegovo orožje je vzbudilo marsikatero bolečino na telesih mirnih vaščanov. Spomlad je učitelj Olita slavno pretepel svojega slovenskega tovariša, ki mu ni ljub. S seboj je vzel tovariša, ki ga zvesto podpira v vseh podjetjih in ki mu je ime Pace. Pace pomeni po naše mir. Toda to ime nosi človek, ki je prinesel v občino nemir. Gotovo je, da bi se gospod Olita ne obnašal tako, ako bi ga ne podpiral Pace. Ne samo, da je bil učitelj Bercè pretepen, še iznislila sta si oba tiča vzrok: ker je vpil «živio Jugoslavija». Ta je seveda bosa. Inteligent človek, kakršen je Bercè, ki ima povhru še družino, ne bo delal takih klicev, ki bi ga na mestu spravili ob kruh. Seveda je upal Olita postati kavalir, Pace pa komendant. Kaj pa sedaj? Obravnave smo pričakovali, da se izkaže pravica; pa obravnave ni. Medtem je Bercè brez službe, onadva pa sta v službi, kakor da je javno pretepanje še hvale vredno. Vrednih časih so pretepače v luknjo deli, da se jim je kri ohladila. Najte pa, gospod Olita, da vas nihče v Bregu ne spoštuje, ljudje vas vsi brez razlike kličejo «črednik». Prosimo slavna oblastva, zlasti g. prefekta in g. šolskega skrbnika, da uvedejo preiskavo in se prepričajo o obnašanju tega gospoda. S težkimi žalji smo si šolo sezidali, zato si želimo dobrih učiteljev, ki bodo delali čast Italiji, ne pa narobe.

IDRIJA.

Nova avtomobilna zveza. S 1. novembra otvori tvrdka F. Ribj & Co. v Gorici novo avtomobilsko zvezo med Gorico in Idrijo in sicer preko Ajdovščine. Koriera bo odhajala iz Idrije ob 5.45 zjutraj in dospe v Ajdovščino ob 7.45, kjer bo imela zvezo s korjero Gorica-Postojna. Iz Ajdovščine bo nadaljevala korjera svojo vožnjo v Gorico, kamor dospe ob 9. uri zjutraj. Iz Gorice bo odhajala korjera ob 16.45 in dospe čez Ajdovščino, kjer bo imela zvezo s korjero Postojna-Gorica, v Idrijo ob 8. uri zvečer. Ob nedeljah se ne bo vršil promet na tej novi avtomobilski progi.

HARIJE pri Bistrici.

Zadnji vihar je pri nas napravil veliko škodo; polomil ali izdril je velika drevesa; z zvonika je dvignil velik del strehe ter jo odnesel daleč proč. Škoda je velika.

TOMAJ.

K dopisu v zadnji številki M. l. treba popraviti sledeče: ne gre za balinanje, ampak za igro na karte. Kakor smo čuli, se na kroglišču ne igra med božjo službo.

KOBJEGLAVA.

Iz naše vasi se poredkoma oglašamo v svet. Zabeležiti pa le moramo, da so nam v ti zlati dobi ime vasi spremenili v «Cobbia». Kaj to pomeni? ali je konj ali kobila? (Ljubljancem bi rekel: Kobiva te cebniva — op. ur.). V vojni smo mnogokaj izgubili, pa imena ne. Zdaj so nam ime prinesli za nameček, drugega nam ne prinese. Voja nam je vzela zvonove iz zvonika, iz cerkve pa klopi in vso premično leseno opremo. Takih reči nam nihče noče vrniti. Kmetje so revni, ne morejo si niti lastnih potrebščin preskrbeti brez vojne odškodnine. Župnišče smo sicer popravili, a za to smo žrtvovali na vagone borovcev iz občinskega gozda. Tudi šolsko poslopje smo predelali. Bojimo se pa, da bodo otroci zaman hodili noter hlače trgati in da po končanem šolanju ne bodo znali ne slovenskega ne laškega jezika. Sedaj imamo dve učni sili. Pred vojno ne tako, pa so vendar otroci dobro napredovali, sedaj pa postajajo butci, ki ne vedo, kaj se uče. To tudi starše boli; a pomagati si nemorejo. — Duhovnika bi zelo potrebovali in ga nimamo. Par let sem nas oskrbuje gosposd iz Štanjela. Bile so pa sitnosti in stroški zastran prevoznine in se je še to razdrlo. — Bogati smo samo na plesih, za katere skrbje naši frkovci. Harmonika se čuje zdaj s tega, zdaj z onega skednja. Iz moderne šole bo torej frklarija prehajala na plesišče; to je napredek! — Pevsko društvo «Kraški slavček», katero je lepo napredovalo, je kar naenkrat utihnilo. Pravijo, da zato, ker jim ni nič neslo. No na plesih si bo lažje dobiti kako batino z odliko. V žepih bo pa vseeno pajek predel. — Da tudi dekleta varčujejo, se jim pozna na prekratkih krilih in prereditkih nogavicah.

Fantje, popustite ples! poprimite se zopet pevskih in društvenih prireditiv. S tem boste delali čast sebi in domačiji, s plesom pa ne. Naprej na pot omike!

Vaščan.

Naša pošta.

Trepčane. Preveč osebno. Pišite rajše o stvareh, ki zanimajo javnost.

G. I. B. Verz porabimo ob priliki.

Erzelj. Če vam cesta ni všeč, ne vemo drugega sveta, kakor da jo popravite. V časopis denite tistega, ki ne bo hotel delati.

Po čem je lira?

Dne 21. oktobra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 43.75 L.
za 100 š. kron — 74.25 L.
za 100 fr. frankov 110.50 L.
za 100 šilingov — 345. — L.
za 1 dolar — 24.80 L.
za 1 funt — 120.75 L.

Mali list v vsako hišo, v vsako slovensko družino!

Trdi orehi

KAKO SE BERE?

Kdor zgornji napis pravilno prebere in pošlje rešitev do 15. novembra «Upravi Malega lista», bo deležen žrebanja za nagrade. Prva nagrada 25 lir, druga nagrada 10 lir. Poleg teh dveh nagrad je določenih še 30 malih daril za rešitelje. Torej pogum in vsi na delo.

Slovenec v domovini javljam tužno vest, da se je preselil v boljše nebeško domovino

Fran Pečar

rojak iz Prešnice.

Energia v Argentini, 23. 9. 25.

Matija Pečar.

MALI OGLASI

Cena Malih oglasov: navadni tisk 20 stotink beseda; mastno 30 stotink beseda; vse Z VELIKIMI ČRKAMI 40 stotink beseda.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vreč. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka Gastone Dolinar, Trst — Via Ugo Polonio 5.

KUPUJEMO in plačamo po najvišjih cenah drva za kurjavo, oglje, hrastove in bukove hlode, suhe gobe, med, mleko, jajca, maslo itd. — Kmetijsko-trgovsko društvo — Trst, via Raffineria 4.

PRSNI SIRUP izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim in influenci, za odrasle in otroke. — Lekarna «Pri Odrešeniku» v Il. Bistrici.

REVMASAN, (tekočina ali mazilo) uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih in križu in proti revmu. — Izdeluje Lekarna «Pri Odrešeniku» — Il. Bistrica.

CEBELARJI! Matične mreže iz cinkove pločevine 30 X 40 dobite v Trstu pri Federico Valentincich, via Giulia 74.

PRIPOROČAM svojo staroznano žganjarno v Trstu, Scala Belvedere št. 1. Imam v zalogi najboljši špirit, razna vina in likerje. — Ferdinand Pečenko, lastnik.

GOSPODIČNA primerne zunanosti z dovršenim enoletnim trgovskim tečajem išče primerne službe, bodisi strojepiske ali podobno. Naslov pove uprava lista.

G. TRGOVCEM javljam, da Ljudska pratika oglasi izide v kratkem. Naj takoj naroče število izvodov, ki ga žele. Popust 25% — Uprava «Malega lista».

Zobozdravniški ambulatorij

TRST, v. Settefontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

Ljudske cene.

GOSPODARSTVO

Preskrba Trsta z mlekom

Občinska uprava v Trstu se resno peča z načrti za bolj moderno oskrbo mestnega ljudstva z mlekom. Dosedanji način je res zelo starinski ter ne odgovarja več zahtevam modernega prometa, gospodarstva in zdravstva. Večina mleka namreč se prinaša iz okolice na drobno in se raznaša po hišah. Ne manjka tudi malih mlekarjev, ki pripeljejo v mesto po kakih 150 ali 200 litrov, in tem enakih prodajalnic mleka. Velikih mlekarjen je za tržaške razmere malo.

Zlo nadrobne prodaje mleka je zlasti dvojno: premalo se gleda na to, da bi bilo mleko zdravo in pa dodeva se mu mnogo vode.

Kako delajo v Milanu.

Tržaška občina je poslala komisijo v Milan, da si tam ogledajo možje preskrbo onega trikrat večjega mesta. Tudi tam se ravno sedaj pečajo z novim načrtom. Ustanovili bodo veliko družbo ali zadrugo. Vanjo bodo vstopili mlekarški trgovci in zadrugne mlekarne. Postavili bodo z nabranim kapitalom velikansko osrednjo mlekarjo v Milanu. V nji se bo mleko zbiralo, pasteriziralo, potem pa spravljalo v posebne steklenice. Te steklenice se bodo razdeljevale malim prodajalnam. Stroški nove naprave bodo znašali 17 milijonov lir. Občina milanska bo nadzorovala ravnanje z mlekom in tudi cene. Neprodano mleko se bo uporabilo v podjetju za izdelavo masla, sira in drugih mlečnih izdelkov vsake vrste.

Kako bo pa v Trstu.

V Milanu mislijo izvesti svoj načrt že tekom leta 1926. Tudi tržaška občina bo hitela, če ji pojde posreči. Komisija trdi, da bi bilo treba kapitala vsaj 3 milijone za ustanovitev zadrug. Ona si ne upa, da bi bilo to mogoče. Občina sama pa ne mara vzeti tega na svoje rame. Zato je komisija predlagala, naj se naprava izroči kapitalistom.

Kaj pa mi?

Ni treba da bi posebej poudarjali, da nismo zadovoljni. Mali list je vedno proti kapitalističnemu izkoriščanju. Novo podjetje v rokah kapitalistov pod nadzorstvom tržaških framasonov bo imelo toliko smisla za uboge ljudi (bodisi v mestu ali na deželi), kolikor je črna za nohtom. Čas je sedaj, da izpregovori naš kmet. Po celi deželi, pa tudi v bližini mesta samega naj se osnujejo mlekarne zadrugne. Kdor bo sedaj proti zadrugam, je proti kmetu, pa če bi tudi sam bil kmet.

Eden se potli, drugi uživa

Že večkrat smo v našem listu popisali velepodjetja, ki prav po nečloveško izkoriščajo delavstvo. Danes je na vrsti avtomobilsko tovarna »Lancia« v Turinu. Sedanji veletovarnik Vincenc Lancia je bil pred nekaj desetletji navaden delavec, mehanik v tovarni Fiat. Leta 1906. je Lancia otvoril avtomobilsko delavnico, kasneje tovarno. Denar je dal družabnik Klavdij Fogolin.

Letni dobiček.

S precejšnjo gotovostjo lahko rečemo, da ima Lancia sedaj 26 do 30 milijonov lir čistega dobička na leto.

Podrobnejši račun.

Tovarna ima kot tretjo vrsto avtomobilov neko »Lambda«. Takih vozil izdelava vsak dan 9. Pomnožimo to število s 300 delavniki in dobimo, da izdelava tovarna letno 2700 avtomobilov »Lambda«.

Tak avtomobil stane tovarno 36.000 lir, prodaja pa se po 46.000 lir. Ker pa tovarna ne prodaja avtomobilov neposredno, ampak po posredovalcih, zato gre del čistega dohodka agentom, ki dobijo avtomobil za 40.000 lir. Torej ima gospod

Lambda 4000 lir čistih od vsakega avtomobila, kar znese 10 milijonov in 800 tisoč lir na leto dobička od samo ene vrste avtomobilov. Kaj pa od drugih pet vrst? Še več.

Lačni delavci.

Srednja delavska plača pa ne doseže dnevnih 25 lir; kje pa je 52 nedelj in 10 praznikov? Kako naj delavec sebe in družino hrani, oblači, za streho skrbi in obutek?

Vidite, zakaj smo mi krščanski socialisti za odpravo sedanjega družabnega reda, ko si eden zbira zaklade, da ne ve kam bi ž njimi, množice pa nimajo potrebnega za življenje.

Sadjarska zadruga v Brdih. Letos so Brici slabo nalezli s suhimi češpljami (lupljenimi). Kupčija je slaba in jim preti zguba. Sila jih je naučila misliti na skupen nastop in so ustanovili zadrugo za vnovčevanje lupljenih češpelj in pa češenj. Bog daj srečen začetek.

»Zadruga žganjekuha« obstoja v Dornbergu že od lani. Nakuhalo je 80 hektolitrov tropinovca. Letos ga bo še več. Drugod pa še cincajo in ne vedo, ali bi ali ne bi. Pa bo treba, ne pomaga nič.

Carina na sladkor. Letos je za sladkor dobra letina. Tudi v Italiji ga bo več kakor lani. Da ne bi cena padla, so tovarnarji dosegli, da se zviša carina na uvoz tujega sladkorja. Dosedaj je bila carina 9 zlatih lir pri stotu (to je okroglo 42 papirnatih). Znaprej bo 18 zlatih lir, torej ravno dvojna. Za češki sladkor bi morali torej plačati okrog 85 stotink pri kilogramu samo za carino. Pod temi pogoji češkega ne bo in bo domači italijanski toliko dražji.

Jadranska banka. Poročali smo, da je sodišče potrdilo ponudbo Feiner-Poggi. Po tej ponudbi dobili bi navadni vložniki 25% vložnega kapitala ter obresti od 11. januarja 1925 dalje. Proti temu sodniškemu potrjenju je bil vložen priziv (rekurz), zato stvar še ni končno veljavna.

Semenj v Sežani 12-10. Volov in krav prignanih 742, telet 96, konj 297, prašičev 866. Cene govedi 450 — 480, telet 700 za stot žive teže. Konji do 5000 L. glava. Prašiči 6 — 8 tedenski 50 — 80 L. glava. Kupčija živahna s konji in prašički.

Tiskarna S. Spazzal - Trst

Eternit

je najboljši za kritje streh

V. JANACH & C.

ZALOGA: Trst - Trieste (2)

Via Milano št. 12 (pri veliki pošti)

V zalogi ima tudi cevi za vodovode in stranišča.

JAMSTVO ZA VEČ LET. Tel. 22-4

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

specijalist

za zobne in ustne bolezni sprejema

v Gorici na Travniku št. 5, II.

od 9-12 in od 3-5

Poravnajte naročnino!

Kdor rabi

Pohištvo, šivalne stroje Singer in druge potrebščine za stanovanje

naj si ogleda zalogo pohištva

G. BREINER

TRNOVO

pri Bistrici in OPATIJA, predno

kupi kje drugje.

Privatna klinika

D. Cicero

v Postojni

izvršujejo se vse kirurške in notranje

operacije

vsa električna zdravljenja

Žarki X.

Primarij kirurg sanatorija Villa S. Giusto in občinske bolnišnice v GORICI

Dr. LOJZE SUSSIG

prej asistent na dunajski vseučilišni kliniki profesorja Hohenegga, sprejema vsak delavnik od 2-3 popoldne Corso Verdi 21-II, telefon št. 196.

ALOJZIJ POVH

URAR IN ZLATAR

piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

Cerkvena umetnost - Dober tisk

NOVA TRGOVINA

ENRICO TOFFOLETTO

TRST, Via del Pesce 4

Velika izbira slovenskih molitvenikov, nabožnih kajig, podob, svetinj in drugih nabožnih predmetov. Cerkvena obleka in potrebščine.

KONKURENČNE CENE.

Zadruga tiskarna.

GORICA, VRH PLACUTE, 18.

ima v zalogi nadpise na lepenki »Pro antistite nostro Aloysio«, s poštnino 3 lire.

Medmestni telefon št. 253.

Josip Ostrouška

Opčine

(VILLA OPICINA)

ZALOGA dvekoles in šivalnih strojev »Singer« in potrebščin. — Mehanična delavnica za vsa popravila. Prodaja tudi na obroke.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo

Trst **via Caprin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

KADAR KUPUJEŠ ČEVLJE, MISLI NA VSE:

- 1.) da bo zdravo za nogo,
- 2.) da bo elegantno,
- 3.) da bo trdna,
- 4.) da bo cena primerna.

FORCESSIN TE ZADOVOLJI V VSEH TOČKAH.

Slovenci! Kupujte samo pri FORCESSINU!

Andrej Purič

izvršuje

Vsakovrstna stavbena dela. - Železne ograje in omrežja - Takojsnja izvršitev. Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi

železne roletes.

Poprave Spopolnitve

Kovaški mojster

TRST

Via Media št. 6

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu: Via XXX Oktobre 11

Brzjavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Croomelj, Kranj, Logatec,

Maribor, Metković, M. Sad, Plaj, Sarajevo, Split.

Centrala v Ljubljani

Dolinska glavica in rezervni sklad:

60.000.000 dinarjev

Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune v lirah in v dinarjih po dogovoru najboljše - Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice (SAFES)

Blagajna je odprta od 9^{1/2} do 12.30 in od 14^{1/2} do 16 ure.